

BARN BEHÖVER VETA

Nationell uppföljningsstudie av förberedelse och information till barn och föräldrar inom barnsjukvården

MARIE EDWINSON MÄNSSON, DR. MED. VET., LUNDS UNIVERSITET, LENA HEDÉN, DOCENT, HÖGSKOLAN I BORÅS, MARIA FORSNER, DOCENT, UMEÅ UNIVERSITET

Bakgrund: Hälso- och sjukvårdslagen, Patientlagen och Barnkonventionen betonar vikten av barns delaktighet i beslut om deras vård. För att möjliggöra detta behövs kunskap och ansvaret ligger på sjukvården.

Material och metod: Alla barnkliniker i Sverige tillfrågades om att delta i en tvärsnittundersökning genom att besvara ett frågeformulär med fasta och öppna frågor. År 2000 [T1] deltog 58 enheter och år 2017–2018 [T2] deltog 26 enheter. Skillnader mellan T1 och T2 beräknades med Persons Chi-Square-test, de öppna frågorna analyserade med kvalitativ innehållsanalys.

Kvantitativa resultat:

I stort sett användes liknande metoder för att förbereda och informera vid både T1 och T2. Vid jämförelse mellan studierna framkom dock vissa skillnader, se tabell.

Hur barn blir förberedda för undersökningar och behandlingar.

Förberedelsemetoder	T1	T2	Signifikans
Förberedelseverksamhet	95%	65%	
Samtal före med ssk	43%	85%	$p < 0,05$
Rekommenderat videos	8%	85%	$p < 0,001$
Skriftlig info vid utskrivning	15%	83%	$p < 0,001$
Utskr.samtal med ssk/dr	74%	33%	$p < 0,01$

T1= 2000, T2 = 2017/18

Förkortningar: ssk=sjuksköterska, dr=läkare.

Syfte: Att kartlägga hur barn och deras föräldrar förbereds och informeras inför medicinska ingrepp vid svenska barnkliniker och jämföra med praxis över tid.

Kvalitativa resultat: Svar på de öppna frågorna visade på en tydlig ambition att informera och förbereda barnen men att tidsbegränsningar, en ansträngd personalsituation och brist på rutiner utgjorde hinder.

Slutsats:

- I svensk barnsjukvård betonas betydelsen av förberedelse av barn och föräldrar.
- Förberedelseverksamhet är dock känslig för organisatoriska förändringar såsom ökad öppenvård och minskad sjukhusvistelse.
- Hänsyn till barnets perspektiv behöver synliggöras vid förändringar i barnsjukvården.